

Lauren Bacall i altres visitants il·lustres

Catalina Aguiló

Avui una persona m'ha demanat informació sobre dos films de la Lauren Bacall. Arran d'aquesta consulta, he recordat que fa uns mesos aquesta actriu va ser a Mallorca per al rodatge de *Presences of Mind* d'Antoni Aloy. Es tractava d'una nova versió del clàssic d'Henry James *Un altre pas de rosca*. Aleshores m'han venut al cap molts de noms d'actrius que al llarg de tres dècades, a partir del anys cinquanta s'han acostat a la nostra illa no precisament de vacances, sinó per al rodatge de nombrosos films. Ja en un article anterior dedicat al restaurant El Patio (*Temps Moderns*, núm. 52, abril 1999) donava tota una sèrie de noms de celebritats cinematogràfiques, masculines i femenines, que havien visitat la nostra illa i s'havien deixat fotografiar a l'anomenat restaurant. Algunes estaven aquí per motius de treball, però d'altres simplement estaven de viatges de plaer o de vacances. Algunes de les actrius que anomenava a l'article eren Patricia Roc, Agnes Moorehead, Zsa Zsa Gabor, Carmen Sevilla, Ava Gardner, Natalie Wood, Simone Simon i Grace Kelly, que vingué ja com a princesa de Mònaco i no com a actriu. Però, d'ençà que es filmà *Jack el negro* el 1949, amb la participació en el principal paper femení de Patricia Roc, foren molts els noms d'actrius que sonaren per la nostra illa. El motiu era normalment la filmació de qualche pel·lícula. La revista *Cort*, editada a Palma durant els anys

cinquanta i seixanta, parlava, a les seves pàgines, de les filmacions i els rodatges, entrevistava el director o actors, però principalment feia comentaris sobre les actrius que hi participaven. Es convertia així en una revista que mostrava, per una part la crònica del fet cinematogràfic, però sempre amb tocs de *glamour* fent comentaris sobre l'elegància d'aquestes actrius o dels darrers esdeveniments en les seves relacions sentimentals. Era, doncs, una mescla de reportatge de cine i de premsa "rosa".

Com hem dit, la primera en estrenar-se com a *glamourosa* actriu visitant fou Patricia Roc, però després d'ella sorprendríem a més d'un amb el llistat de noms femenins coneguts que han rodat a la nostra illa. Si ens limitam a les dues dècades esmentades ja surten una pila de noms coneguts. Honor Blackman inauguraria el llistat quan vingué el 1951 a filmar *Manchas de sangre sobre la luna* dels directors Luis Marquina i Edward Dein. La revista *Cort* ens feia la crònica però amb el títol del film equivocat ja que allà apareix com *El hombre de la luna*.

Poc després, el 1953 era Joan Collins, "femme fatale" per excel·lència, la que rodava a Mallorca *Un enamorado prudente*. El 1956 una productora alemanya ens portava Catherina Valente per participar en el rodatge de *Todo el mundo está loco por ti*. Lilli Palmer era una altra actriu famosa que aquest mateix any actuava a *Entre hoy y la eternidad* co-dirigida per l'espanyol José Antonio Nieves Conde i en la qual també hi participava l'actriu espanyola Marisa de Leza.

La protagonista d'*Un trono para Cristy* (1960) era una Christine Kaufmann molt jove i que anys més tard arribaria a un cert renom cinematogràfic. El film fou dirigit per l'argentí Luis César Amadori. Un altre nom lligat al cinema realitzat a Mallorca fou el de Belinda Lee. Aquesta actriu col·laborà al film *Vacaciones en Mallorca* (1960) de Giorgio Bianchi i morí poc després d'estrenar-se la pel·lícula. Amaparo Rivelles seria una altra actriu que aquest mateix any de 1960 rodaria una pel·lícula a Mallorca: *El amor que yo te di* de Tullio Demichelli.

De l'any 1962 és el "boom" cinematogràfic de *Bahia de Palma* protagonitzada per l'exuberant Elke Sommer, que donava la rèplica a l'actor espanyol Arturo Fernández i dirigida per Juan Bosch. Les escenes de l'actriu sueca en biquini donaren molt a parlar, malgrat que ara el film ens sembli poc escandalós. L'any següent era Gina Lollobrigida la que participava a *La mujer de paja* de Basil Dearden, amb una repartiment masculí també de campanetes: Sean Connery i Ralph Richardson.

Entre els noms d'actrius espanyoles que passaren aquells anys per Mallorca s'ha d'esmentar Emma Penella, inoblidable a *El verdugo* (1963) de Luis García Berlanga; María Asquerino que actuà a *Donde tú estés* (1963) de German Lorente; Marisol, que amb el Dúo Dinámico filmava *Búsqueme a esa chica* (1964) a les ordres de Ricardo Palacios; Julia Gutiérrez Caba i Luchy Soto, que apareixien a dos episodis de *Las viudas* film codirigit per Julio Coll, José María Forqué i Pedro Lazaga; Analía Gadé, que actuava al costat de Martha Hier a *La mujer de otro* (1967) de Rafael Gil; Teresa Gimpera i Mary Francis a la comèdia *No le busques tres pies* (1968) de Pedro Lazaga; Ana Castor, per la seva banda, participà al film de Julio Coll, *Persecución hasta Valencia* (1968).

Tornant als noms internacionals, cal recordar Candice Bergen que participà a la mítica *El mago* (1967) de Guy Green, acompanyada d'altres dos noms importants: Michael Caine i Anthony Quinn. Per acabar cal anomenar altres dos noms prou coneguts. Per una banda Diane Baker, protagonista al costat de Maximilian Schell de *Al este de Java* (1969) i, per altre, Lucía Bosé, la George Sand de *Un invierno en Mallorca* (1969) de Jaime Camino. Un any més tard, el 1970, Lesley Ann Down feia de parella de Raphael a *Sin un adiós* de Vicente Escrivá... Però ja començam una altra dècada que deixarem per més endavant. No ens hem d'estranyar, doncs, que actrius com Lauren Bacall arribin a la nostra illa per feina, ja que abans que ella ho han fet moltes altres. Ara això sí, el que és de destacar és que faci la feina a les ordres d'un realitzador mallorquí. ■

